

Het kerstverhaal van de Poerre

Het toneelstuk is een bewerking van
'En waar de sterre bleef stille staan'
van Felix Timmermans.

Er waren eens drie koningen: de Pirre, de Parre en de Poerre

Verteller: Het was Kerstavond en de lucht stond glashelder, het had gevroren, de verre wereld lag wit bepelsd in sneeuw.

Drie oudere mannen, verkleed als koningen, gingen de huizen af:

de manke herder, de Pirre,

de zwerver, de Parre

en de stroper, de Poerre die een glazen oog had.

Ze waren voorzien van een houten ster, die draaide aan een staak, een kous om er geld in te bergen en een 'kabache' om er eten in te steken.

Ze hadden hun frakken naar buiten omgetrokken, de herder had een hoge hoed op, de zwerver liet de ster draaien en hij had zijn gezicht met schoenblik ingesmeerd, en de 'strieper' droeg een bloemekens-kroon uit de processie.

De drie koningen komen van achter het Kersthuizeke op.

Ze mengen zich tussen het volk: de Pirre zingt enkele schone, vrolijke kerst- en Driekoningenliedjes; de Parre laat ondertussen de ster draaien; en de Poerre trekt met een triestig gezicht mee met de kous en de kabache, knabbelend aan een hespenknoek. Dit rondtrekken tussen het volk op het Pleintje van Ginderbroek duurt een tijdje!

Na een tiental minuten komen ze aan de waterput met de 'zwijsie' en beginnen hun eten uit te stallen en hun geld te tellen in de klare manschijn.

Pirre: 'Creppen' spek, zwart boerenbrood, kipkap!

Dat wordt een feestmaal!

Parre: En wat een hoop geld!

Poerre: Mannen! Mannen! Jenevel voor een volle week!

Kom mannen, we gaan naar Lowiske van de Waal, nespa.

Pirre: Niet te rap, Poerre! Hier ligt ook een pakske toebak bij!

Neem eerst maar een goede sjik!

Parre: Niet te geloven, zo veel!

Poerre: Kom mannen, we zijn weg, naar Lowiske en daarna naar De Grote Pot op de Hei.

Verteller: Met de ster op de schouder stapte de zvette Parre rap vooruit en de twee anderen volgden, met het water in de mond.

Maar een vreemde bedeesdheid overviel stilaan hun ruwe zielen. Ze zwegen. Was het door al die witte sneeuw of de strakke bleke maan?

Door de duivelse schaduwen van de bomen en de huizen of hun eigen schaduwen? Door de stilte waarin geen hond van einde of verre baste? Nochtans waren deze zwervers van geen klein gerucht verwaard.

Ondertussen zwerven de drie koningen rond over het Pleintje en de omliggende straten van Ginderbroek en komen terug aan de put.

Pirre: Ik ben niet bang (met bevende stem).

Parre: Ik ook niet (ook met bevende stem).

Poerre: Ik zeker niet (ook met bevende stem).

Pirre: 't Is Kerstnacht vandaag.

Parre: En dan wordt God opnieuw geboren.

Poerre: Is het waar dat de schapen dan met hun kop naar 't oosten staan?

Pirre: Ja, en dan zingen en vliegen de bieën.

Parre: En dan kunt ge dwers door het water zien.

Maar ik heb het nog nooit gezien.

Verteller: Er weer was er die stilte, die iets anders was dan een gewone stilte, meer een nijpende angst voor de komst van iets wat ze niet wisten.

Pirre: Geloof je dat God nu terug op de wereld komt?

Parre: Ja, maar waar, dat weet niemand... Hij komt maar voor één nacht.

Verteller: De drie koningen merkten dat ze verloren waren gelopen, dat ze op verkeerde wegen zaten. Ze bleven staan en keken rond. Bij het maanlicht zagen ze de schrik in elkaars ogen of oog.

Poerre: We zijn verdwaald, nespä.

Pirre: Laat ons bidden, dan kan er ons niets kwaads overkomen.

Samen: Weesgegroet...

Verteller: En ineens hoorden ze bieën gonzen. Ze zagen alle drie een huizeke met licht. De Pirre klopte aan en ging het trappeke op. Een oude man met een harde stoppelbaard kwam opendoen.

Poerre: We komen u de weg vragen.

Oude man: Dan moet ge hier zijn. Kom binnen.

Verteller: Ze zagen een jonge vrouw zitten, in blauwe mantel, en een armzalig wiegje met een Kindeke erin. De ogen van de vrouw droomden treurig, maar er schitterden vriendschap uit voor de mannen. Ook het Kindeke lachte hen toe.

De Parre zag de Pirre knielen en zijn hoge hoed afnemen. Hij knielde ook en had groot berouw over zijn zonden. Toen boog ook de Poerre zijn knie en langs zijn glazen oog rolde een traan.

Ondertussen probeerde de oude man in het ijzeren stoofke een vuurke aan te maken.

Pirre: Wil ik u helpen?

Oude man: Het kort niets, het hout is te nat.

Poerre: En hebt ge dan geen kolen?

Oude man: We hebben geen geld.

Pirre: En wat eet ge dan?

Oude man: We hebben geen eten.

Verteller: De drie koningen bezagen elkander. Hun gedachten waren eender, en zie de kous met geld werd in de schoot van de vrouw omgeschud en de 'kabache' met al het eten werd leeggehaald en op de tafel neergelegd.

Koningen: Astublieft (telkens ze iets gaven)

Oude man: We danken u alle drie. God zal u lonen!

Verteller: En ze gingen weg, de drie koningen, in de richting van Lowiske van de Waal. Doch de kous stak opgerold in de Pirre zijn zak en de 'kabache' was plat. Ze hadden geen cent, geen kruimel meer.

Parre: Weet ge waarom wij alles aan dat arm gezin hebben gegeven?

Poerre: Nee.

Parre: Ik ook niet.

Pirre: (na een ogenblik) Ik geloof dat ik het weet! Zou dat kind soms God niet zijn geweest?

Poerre: Wat gij denkt, God heeft een witte mantel en een witte baard en een kroon op.

Pirre: En Hij is in een stal geboren, niet in een huis.

Parre: Ja maar dat is honderden jaren geleden.

Poerre: Maar waarom hebben wij dan alles weggeven?

Pirre: Ik zit er ook mijne kop over op te breken.

Verteller: En zwijgend, met een gehemelte die snakke naar een flinke scheut jenevel, ging ieder apart met een vredige schijn in hun hart naar zijn bed: de Pirre naar zijn schapen, de Parre naar zijn schelft en de Poerre naar zijn holte tegen een eikenboom in Schriek...

EN WAAR DE
STER BLEEF
STILLE STAAN...

FELIX TIMMERMANS
& EDUARD VETERMAN